

OVER DE GRENS

Vakblad over grensoverschrijdend werken en wonen

Over de Grens is een uitgave van Fiscaal up to Date – onderdeel van Rendement Uitgeverij BV
Conradstraat 18
3013 AP Rotterdam
E-mail: redactie@futd.nl

Hoofredacteur

J.H.P.M. Raaijmakers
Belastingadviseur, Raaijmakers Belastingadvies en Educatie

Redacteuren

Mr. Dr. J. van Drongelen: (emer.) Universitair hoofddocent Vakgroep sociaal recht en sociale politiek Tilburg University

Mr. A.D.M. van Rijs: Docent bij de vakgroep Private, Business and Labour Law van de Universiteit van Tilburg.

Mw. mr. K. Schenkel: Heisterborg International

Mw. mr. M.W.F.G. Vervoort: Team Vervoort

Mw. mr. A. van Velzen: All about Tax

Mr. A.M. Lahaije: AWWN

Mr. D. van der Veen: Cirva

Abonnementenadministratie:

Rendement Uitgeverij BV

Postbus 27020

3003 LA Rotterdam

Telefoon: (010) 243 39 33

E-mail: info@rendement.nl

Abonnementen

Over de Grens verschijnt 6 keer per jaar. (Proef)abonnementen kunnen ieder moment ingaan, maar slechts worden beëindigd indien uiterlijk twee maanden voor het einde van de abonnementsperiode is opgezegd. Zonder of bij niet-tijdige opzegging wordt het abonnement automatisch verlengd met een jaar. Abonnementen worden geacht zakelijk te zijn. Wilt u een particulier abonnement, dan dient u dit binnen één maand na het aangaan van het abonnement aan ons door te geven. Rendement behoudt zich het recht voor om prijzen en inhoud van de algemene voorwaarden te wijzigen. U kunt de volledige algemene voorwaarden nalezen op www.rendement.nl/av.

ISSN 2210-5611

Alle rechten voorbehouden. Geen tekst- en datamining.

Niets uit deze uitgave mag, noch geheel, noch gedeeltelijk, worden overgenomen en/of vermenigvuldigd zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur(s), redacteur(en) en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten en onvolkomenheden, noch voor de gevolgen hiervan.

www.futd.nl

© Rendement Uitgeverij BV 2025

16e jaargang | 8 augustus 2025 | nummer 4

In dit nummer

Uitgelicht: Oekraïne en de 30% regeling	2
Fiscale keuzestress: botst partiële buitenlandse belastingplicht met box 2-keuze?	3
<i>Jan Bart Schober</i>	
Lik-op-stuk-beleid? Nou nee! Deel III	8
<i>Harry van Drongelen, André van Rijs</i>	
Nog maar eens van internationale ambtenaren en diplomaten en (hun) vermogen	11
<i>Anja van Velzen</i>	
Oekraïense werknemers en toepassing van de 30% regeling	16
<i>Armand Lahaije</i>	
Over de toelating van de terbeschikkingstelling van arbeidskrachten	21
<i>Harry van Drongelen, André van Rijs</i>	
Over remittancebepalingen in belastingverdragen	26
<i>Dennis van der Veen</i>	
Fiscale genietingsmoment doorslaggevend voor de salarisnorm van de 30%-regeling	31
<i>Dennis Reins, Naomi Bulo</i>	
Oekraïne	35
<i>Frank Mélotte, Marijke de Vries, Wytske Wijn Nobel</i>	
Onrechtmatige detachering van derdelanderwerknemers	39
<i>Harry van Drongelen, André van Rijs</i>	
ODG SELECT	42

Dit nummer bevat de artikelen 2025-0047 t/m 2025-0066

Follow us:

LinkedIn

Anja van Velzen¹

Nog maar eens van internationale ambtenaren en diplomaten en (hun) vermogen

2025-0050

Zoals in Over de Grens van 13 juni 2025² al aan de orde kwam, volgt uit artikel 39 Algemene wet inzake rijksbelastingen (AWR) dat in situaties waarin het volkenrecht, of naar het oordeel van de minister het internationale gebruik daartoe noopt, een belastingvrijstelling wordt verleend. Deze vrijstelling geldt voor in Nederland verblijvende buitenlandse diplomaten, consulaire vertegenwoordigers en buitenlandse NAVO-strijdkrachten. Voor internationale ambtenaren geldt een vergelijkbare regeling. In hoofdstuk 9 Uitvoeringsregeling AWR zijn nadere gestelde regels vastgelegd.

In dit artikel ga ik in op de gevolgen van de speciale status van het zijn van internationaal ambtenaar en belastingheffing in box 3. En als er dan sprake is van vermogen, de gevolgen voor schenk- en erfbelasting.

Het vorige artikel kort samenvattende, hebben bepaalde groepen diplomaten en internationale ambtenaren weliswaar hun woonplaats in Nederland maar genieten zij een vrijstelling van inkomstenbelasting voor de inkomsten die niet beschreven staat in hoofdstuk 7 van de Wet IB 2001 (buitenlandse belastingplicht). Er is dan geen sprake van een subjectvrijstelling maar wel van een objectvrijstelling; deze laatste is beschreven in artikel 33 derde lid en artikel en 34, lid 1, Uitvoeringsregeling (UR) AWR 1994. Hetgeen de Hoge Raad op 10 januari 2024 overwoog³ speelt hierbij een rol. Ook dit arrest werd in het vorige artikel, zoals opgenomen in nummer 3, besproken. Kort samengevat oordeelde de Hoge Raad toen dat een NAVO-ambtenaar recht heeft op toepassing van het heffingsvrije vermogen. In geval van een objectvrijstelling geldt dat een bepaald onderdeel van het inkomen niet in de berekening van het belastbare inkomen wordt meegenomen. Een subjectieve vrijstelling plaats, kort gezegd, iemand buiten de heffing.

Wijzigingen van bijvoorbeeld zetelovereenkomsten kunnen tot gevolg hebben dat voor bepaalde ambtenaren wel en andere ambtenaren van dezelfde organisatie niet langer een vrijstelling geldt ten aanzien van heffing in box 3. Want, als het Ministerie van Buitenlandse zaken oordeelt dat sprake is van duurzaam verblijf in Nederland, dan is geen sprake van toepassing van de objectvrijstelling.

Een voorbeeld ter illustratie (heffingsvrij vermogen en tarief 2022)

Een echtpaar valt onder de regeling zoals die geldt voor buitenlandse diplomatieke ambtenaren en ambtenaren van internationale organisaties. Het salaris van de man is vrijgesteld en ook zijn buitenlandse pensioen en in het buitenland verrichte overige werkzaamheden (resultaat uit overige arbeid) behoren niet tot de heffingsgrondslag in Nederland. Met betrekking tot box 3 zouden zij, als sprake is van wonen in Nederland, in totaal door hen beiden 25.988 euro aan belasting zijn verschuldigd. Hier raken we de kern: als het Ministerie van Buitenlandse Zaken oordeelt dat het echtpaar duurzaam verblijf heeft in Nederland, dan is dit bedrag verschuldigd. Is geen sprake van duurzaam verblijf, dan is er geen belasting verschuldigd in box 3.

		man	vrouw	totaal
Box 3	Banktegoeden NLD			798.822
	Banktegoeden BTL			272.151
	Aandelen			1.579.954
	Woning BTL			175.680
				2.826.607
	Heffingsvrij vermogen			-101.120
		2.725.487	1.707.401	1.018.086
	Fictief rendement	58.629	34.929	
	Belasting	18.174	10.827	
	Voorkoming dubbele belasting (woning BTL)	-1.888	-1.125	
		16.286	9.702	25.988

De objectvrijstelling, zoals die omschreven is in artikel 33, lid 3 en artikel 34, lid 1, UR AWR 1994, mist toepassing als het echtpaar de Nederlandse nationaliteit heeft of het Ministerie van Buitenlandse Zaken oordeelt dat sprake is van een duurzaam verblijf in Nederland. Is hiervan geen sprake, dan is er in box 3 geen belasting verschuldigd.

Nederlandse nationaliteit

De vrijstelling geldt ook niet wanneer iemand de Nederlandse nationaliteit heeft of duurzaam verblijf heeft in Nederland. In het verleden redenen te over om hierover te procederen; zeer zeker door medewerkers van de in Rijswijk gevestigde Nederlandse vestiging van het Europese Octrooibureau (EOB). In artikel 10 lid 6 van de zetelovereenkomst afgesloten tussen Nederland en het EOB is dit expliciet opgenomen:

Artikel 10 zetelovereenkomst

Voorrechten en immuniteiten van de personeelsleden van het Bureau

1. Personeelsleden van het Bureau die hun werkzaamheden in Nederland uitoefenen,
  - a. in rang A5 en hoger, of
  - b. in rang A4, mits zij langer dan twee jaar in die rang zijn geweest en een basissalaris niet lager dan A5 periodiek 1 hebben, vanaf 1 januari van het jaar volgend op het jaar waarin aan beide eisen is voldaan genieten dezelfde voorrechten en immuniteiten als die welke door Nederland worden verleend aan diplomatieke ambtenaren van de diplomatieke vertegenwoordigingen die in Nederland zijn gevestigd overeenkomstig het Verdrag van Wenen, met dien verstande dat immuniteit ten aanzien van de rechtsmacht in strafzaken en persoonlijke onschendbaarheid zich niet uitstrekken tot handelingen verricht buiten hun officiële taken.

2. Personeelsleden van het Bureau die hun werkzaamheden in Nederland uitoefenen, die geen bedienend personeel zijn en die niet onder het bepaalde in het eerste lid vallen, genieten dezelfde voorrechten en immuniteiten als die welke door Nederland worden verleend aan administratief en technisch personeel van de diplomatieke vertegenwoordigingen die in Nederland zijn gevestigd overeenkomstig het Verdrag van Wenen, met dien verstande dat immuniteit ten aanzien van de rechtsmacht in strafzaken en persoonlijke onschendbaarheid zich niet uitstrekken tot handelingen verricht buiten hun officiële taken.
3. Dezelfde regelingen gelden voor hun inwonende gezinsleden.
4. Devrijstelling van rechtsvordering geldt niet in geval van een door derden ingediende civiele rechtsvordering ter zake van schade die voortvloeit uit een verkeersovertreding.
5. Dit artikel doet geen afbreuk aan regelingen in deze Overeenkomst of het Protocol.
6. **Dit artikel is niet van toepassing op personen die de Nederlandse nationaliteit bezitten of duurzaam verblijf houden in Nederland.**

In 2004 kwam een Nederlandse man, na langdurig op het hoofdkantoor van het EOB in München (Duitsland) te hebben gewerkt, terug naar Nederland. En terug in Nederland zette hij zijn werkzaamheden voor het EOB voort in Rijswijk bij de Nederlandse vestiging. De man vond dat zijn inkomen in box 3 vrijgesteld moest worden. Want, zo stelde hij, uit de zetelovereenkomst tussen Nederland en het EOB volgt dat fiscale immuniteiten onthouden worden aan Nederlandse werknemers van de EOB of werknemers van de EOB die in Nederland wonen. Discriminatie dus. Want Nederlanders die van Europese verkeersvrijheden gebruik willen maken worden ongunstiger behandeld dan niet-Neder-

lands in dezelfde situatie. Ofwel, zo betoogt de man, er is sprake van omgekeerde discriminatie naar nationaliteit welke niet aangemerkt kan worden als een puur interne aangelegenheid. Als uit een andere lidstaat aangeworven werknemers van het EOB met de Nederlandse nationaliteit niet zijn vrijgesteld van belasting in box 3 en werknemers met een andere nationaliteit in dezelfde omstandigheden wel, dan is voor Nederlanders het minder aantrekkelijk om voor de EOB te gaan werken dan voor werknemers met een andere nationaliteit. De zetelovereenkomst, zo betoogt de man, beperkt het Europees rechtelijk gewaarborgde recht op vrij verkeer van werknemers.

Op 13 maart 2020 oordeelde de Hoge Raad⁴ over de situatie en zette uiteen waarom de man gevrijwaard moest worden van belastingheffing in box 3. Artikel 10 lid 6 van de zetelovereenkomst voor het EOB geeft Nederland de bevoegdheid een Nederlandse werknemer van het EOB in Rijswijk in box 3 te belasten. Volgens die bepaling geldt de fiscale immuniteit niet voor EOB-medewerkers met de Nederlandse nationaliteit. Deze regel is in strijd met het Europese recht. En hoewel eerder anders was geoordeeld was de man in kwestie vrijgesteld van belastingheffing in box 3.

In een eerder arrest⁵ oordeelde de Hoge Raad anders; het ging toen om een Nederlander die niet uit een ander land naar Nederland was gekomen en geen gebruik had gemaakt van verkeersvrijheden. Hier was, zo gaf de Hoge Raad aan, sprake van een *Hurd-geval* (zuiver interne situatie)⁶. Wil iemand aanspraak kunnen maken op Europese recht dan moet eerste een voorvraag (toegangsvraag) worden beantwoord (persoonlijke, materiële, en territoriale reikwijdte). Als aan deze toegangsvraag niet wordt voldaan, dan kan niet inhoudelijk getoetst worden. Om te kunnen toetsen of verdragsvrijheden gebruikt kunnen worden, moet sprake zijn (geweest) van vrij verkeer tussen twee lidstaten. Zuiver nationale (interne) situaties kunnen niet worden getoetst. Hurd had de Engelse nationaliteit en woonde en werkte in Engeland waar hij directeur was van een Europese school⁷. Hij had de Engelse nationaliteit en genoot geen vrijstelling over zijn salaris. Omdat sprake was van een zuivere nationale situatie, kon niet aan Europees recht getoetst worden.

De Nederlander die uit Duitsland naar Nederland kwam had wel gebruik gemaakt van verkeersvrijheden door van Duitsland naar Nederland te komen. En dat is dan een Knoors⁸-geval. De Nederlander Knoors woonde in België waar hij sinds 13 maart 1970 als zelfstandig ondernemingshoofd een verwarmingsbedrijf, loodgietersbedrijf en waterfittersbedrijf uitoefent. Op 24 juni 1976 vroeg hij bij de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor de Mijnstreek in Heerlen een aanvraag

in om ontheffing te krijgen van het verbod om in Nederland als ondernemingshoofd en administrateur zijn bedrijven uit te oefenen. De staatssecretaris van Economische Zaken wees de aanvraag op 31 januari 1977 af omdat Knoors als Nederlands onderdaan in Nederland niet kon worden aangemerkt als *begunstigde* in de zin van artikel 4, lid 1, sub a, van richtlijn nr. 64/429 van 7 juli 1964 betreffende de verwezenlijking van de vrijheid van vestiging en het vrij verrichten van diensten voor anders dan in loondienst verrichte werkzaamheden van de bewerkende en verwerkende nijverheid behorende tot de klassen 23 tot en met 40 van de ISIC (Industrie en Ambacht). Knoors maakte tegen de afwijzing bezwaar. Op 22 april 1977 verzond de Commissie Uitvoering Vestigingsregelingen van de SER (Sociaal Economische Raad) aan Knoors de afwijzing van de verlangde ontheffing. Eerder, op 14 april 1977, had Knoors al tegen het besluit van de staatssecretaris van Economische Zaken van 31 januari 1977 beroep ingesteld bij het CBB (College van Beroep voor het Bedrijfsleven). Het CBB schorste de zaak in afwachting van de uitspraak op de prejudiciële beslissing van het Hof van Justitie EG. En dat laatste liet zich als volgt uit over de situatie:

- Verdragsbepalingen op het gebied van vestiging en dienstverlening kunnen niet toegepast worden op zuiver interne situaties van een lidstaat. Maar dit neemt niet weg dat de verwijzing naar 'onderdanen van een lidstaat, die zich op het grondgebied van een andere lidstaat willen vestigen niet zo uitgelegd mag worden dat eigen onderdanen van een bepaalde lidstaat van het gemeenschapsrecht uitgesloten worden wanneer zij zich, doordat zij rechtmatig op het grondgebied van een andere lidstaat hebben verbleven en daar vakbekwaamheid hebben verworven die door het gemeenschapsrecht wordt erkend, ten opzichte van hun staat van herkomst in een overeenkomstige positie bevinden als alle andere personen die door het verdrag verzekerde rechten en vrijheden genieten;
- Ook mag niet worden miskend dat een lidstaat er een gerechtvaardigd belang bij kan hebben te verhinderen dat enige zijner onderdanen de door het verdrag geschapen mogelijkheden misbruiken om te proberen zich te onttrekken aan de werksfeer van hun nationale wetgeving op het gebied van vereisten vakkennis;
- (de toenmalige) richtlijn nr. 64/427, (overgangsmaatregelen) op het gebied van anders dan in loondienst verrichte werkzaamheden van de bewerkende en verwerkende nijverheid behorende klassen 23 t/m 40 van de ISIC (Industrie en Ambacht), berust op een ruime opvatting van 'begunstigden' in de zin dat onderdanen van alle lidstaten van de daarin vastgestelde liberalisatiemaatregelen moeten kunnen genieten, zodra zij zich objectief gezien in een van

de door de richtlijn beoogde situaties bevinden, zonder dat er een verschil in behandeling gemaakt mag worden naar gelang van verblijfplaats of nationaliteit. De bepalingen van de richtlijn kunnen derhalve worden ingeroepen door de onderdanen van alle lidstaten die voldoen aan de door de richtlijn bepaalde toepassingsvoorwaarden, zelfs tegenover de staat waarvan zij de nationaliteit bezitten.

Duurzaam verblijf in Nederland

Op 23 juni 2023 oordeelde de Hoge Raad⁹ inzake de situatie van een sinds 1979 in Nederland wonende Belgische. De vrouw werkt sinds 1998 voor het Europees Octrooibureau (EOB). Zij heeft de status BO/DV; BO betekent dat zij behoort tot het administratieve en technische personeel van een internationale organisatie, DV staat voor duurzaam verblijf. De Hoge Raad buigt zich over de vraag of de vrouw over haar vermogen in box 3 in Nederland belasting verschuldigd is. De vrouw vindt van niet, er is volgens haar sprake van ongelijke behandeling ten opzichte van collega's en, zo zegt ze, is er ook strijd met het Protocol inzake de voorrechten en immuniteiten bij het Europees Octrooiverdrag. De vrouw vindt, samengevat, dat zij recht heeft op toepassing van fiscale immuniteiten ten aanzien van haar inkomen in box 3. Want, zo betoogt zij, als zij niet als duurzaamverblijfhoudster in Nederland zou worden aangemerkt, dan zou ze de fiscale immuniteit wel van toepassing zijn. Zij doet vervolgens een beroep op Europees recht omwille van het hebben (krijgen) van een gelijke behandeling op de werkvloer.

Wil iemand aanspraak kunnen maken op het Europese recht dan moet eerst de voorvraag worden beantwoord die ziet op persoonlijke, - materiële, - en territoriale reikwijdte. Als aan deze toegangsvraag niet wordt voldaan, dan kan niet inhoudelijk getoetst worden. En om te kunnen toetsen of verdragsvrijheden gebruikt kunnen worden, moet sprake zijn (geweest) van vrij verkeer tussen twee lidstaten. Zuiver nationale (interne) situaties kunnen niet worden getoetst. De Hoge Raad oordeelde dat bepaalde voorrechten en immuniteiten niet gelden voor personen die de Nederlandse nationaliteit hebben of, zoals de vrouw, duurzaam verblijf hebben in Nederland.

De posities van diverse medewerkers van de Nederlandse vestiging van het EOB is dus niet identiek en hoeft ook niet identiek te zijn.

Erf- en schenkbelasting

Als een internationaal ambtenaar in Nederland woont en wil schenken, of in Nederland overlijdt, dan is het een vraag hoe om te gaan met schenkbelasting en erfbelasting. Ook in deze situatie is door de wetgever voorzien.

Op 13 mei 2025¹⁰ is nieuw beleid gepubliceerd met betrekking tot voorkoming van dubbele schenk- en erfbelasting en toepassing van woonplaatsficties. In dit besluit, een actualisering van het eerdere besluit uit 2014¹¹, is in onderdeel 7 een aanvulling opgenomen betreffende de behandeling van schenk- en erfbelasting voor ambtenaren die werken voor in Nederland gevestigde internationale organisaties.

Uit artikel 39 AWR volgt dat een vrijstelling van belasting wordt verleend wanneer het Volkenrecht, of het internationale gebruik daartoe noopt. Voor buitenlandse diplomaten en internationale ambtenaren die werken voor een in Nederland gevestigde internationale organisatie geldt het volgende:

Buitenlands diplomatieke ambtenaar

De Successiewet kent geen vrijstelling voor een schenking door of voor de erfenis van buitenlandse diplomatieke ambtenaren. Met inachtneming van het verdrag van Wenen inzake het diplomatieke verkeer¹² is een diplomatiek ambtenaar in het gastland vrijgesteld van alle belastingen, met uitzondering van onder meer successieheffingen. Een gastland kan zelf aanvullende privileges geven – een gastland is daarin vrij. De staatssecretaris geeft aan dat een vrijstelling van schenk- en erfbelasting wordt verleend voor een schenking door of voor de erfenis van een lid van een buitenlandse diplomatieke of consulaire vertegenwoordiging in Nederland die in Nederland verblijft, mits het lid van de diplomatieke of consulaire vertegenwoordiging in de zendstaat als inwoner wordt behandeld. Voor leden van honoraire consulaire vertegenwoordigingen geldt deze vrijstelling van schenk- en erfbelasting niet.

Ambtenaren werkzaam bij een internationale organisatie

Voor een schenking door of voor de erfenis van een ambtenaar die op het moment van de schenking of overlijden werkzaam is bij een internationale organisatie en in Nederland woont, kan op grond van het Protocol van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie of op grond van een zetelverdrag tussen een internationale organisatie en Nederland, voor de schenk- en erfbelasting gelden dat er in Nederland geen inwonerschap ontstaat voor de periode dat hij (of zij) bij de internationale organisatie werkt. Dit kan per zetelovereenkomst verschillen. Als voorbeeld wordt het zetelverdrag met het Internationale Strafhof van 7 juni 2007¹³ aangehaald. In hoofdstuk III van deze zetelovereenkomst wordt ingegaan op de voorrechten, immuniteiten en faciliteiten welke zijn toegekend aan personen. Artikel 18 lid 1 letter d. beschrijft de vrijstelling van belastingen op salarissen, emolumenten en vergoedingen die ter zake van het dienstverband bij het Hof worden verleend. Los van de leden 2 (personeel van niveau P-5 en hoger) en 3 (personeel van niveau P-4

en lager] verwoordt het vierde lid " Voor zover het vaststellen van enige vorm van belasting wordt gebaseerd op het ingezetenschap worden tijdvakken gedurende welke de Substituut-Griffier en personeel van het Hof voor de uitoefening van hun functie aanwezig zijn in het Gastland, niet aangemerkt als tijdvakken van ingezetenschap."

Voor deze groep geeft het besluit aanvulling wanneer een betreffende ambtenaar gedurende zijn (of haar) dienstverband op grond van het Protocol van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie of op grond van een zetelverdrag tussen Nederland en de internationale organisatie geacht wordt geen inwoner van Nederland te zijn. Nederland mag dan niet heffen. Met andere woorden: omdat de heffing van schenk- en erfbelasting aansluit bij Nederlands inwonerschap¹⁴, is in voorkomende situaties geen sprake van belastbaar feit in Nederland en moet in dit kader de van toepassing zijnde zetelovereenkomst worden geraadpleegd en beoordeeld.

Woonplaatsfictie (artikel 2 Successiewet 1956) en start tienjaarsperiode (artikel 3 lid 1 Successiewet 1956)

Een Nederlander die binnen tien jaar nadat hij Nederland metterwoon heeft verlaten, een schenking doet of overlijdt, wordt op dat moment geacht in Nederland te wonen¹⁵. Een Nederlander die in dienstbetrekking staat tot de Staat der Nederlanden, wordt steeds geacht in Nederland te wonen, wanneer hij (of zij) is uitgezonden (1) als lid van een diplomatieke, permanente of consulaire vertegenwoordiging van het Koninkrijk der Nederlanden in het buitenland, of (2) om in het kader van een verdrag waarbij de Staat der Nederlanden partij is, in een andere mogelijkheid werkzaamheden te verrichten. De fictieve woonplaats vervalt als de dienstbetrekking eindigt. Voor de toepassing van artikel 3 lid 1 Successiewet, zo is door de Staatssecretaris aangegeven¹⁶, brengt een redelijke wetstoepassing met zich mee dat de tienjaarsperiode ingaat op het moment dat Neder-

land metterwoon wordt verlaten. Deze wetsuitleg geldt voor alle gevallen waarop artikel 2 lid 1 Successiewet 1956 van toepassing is, en daarmee ook voor Nederlandse diplomaten en Nederlanders die werkzaam zijn bij de Europese Unie.

Samenvatting en aanbeveling

In geval van werkzaamheden voor internationale ambtenaren moet niet alleen gekeken worden naar of het salaris wel of niet is vrijgesteld, of sprake is van verzekeringsplicht en hoe heffingskortingen uitwerken. Het is ook nodig te weten welke precieze status iemand heeft, te onderzoeken wat in de zetelovereenkomst staat. Nationaliteit, verleden (wanneer waar wonen) en aankomst in Nederland, allerhande zaken die in geval van 'normale binnenlands- of buitenlandse belastingplichtigen' er vaak niet toe doen moeten onderzocht en vastgelegd worden. Met andere woorden: opvragen-opvragen-opvragen en vastleggen in het dossier.

Noten:

1. Mr A.M.P. van Velzen werkt zelfstandig in Den Haag (All About Tax).
2. OdD 2025-0035.
3. Hoge Raad, 10 januari 2014, ECLI:NL:HR:2014:1, FutD 2014-0082.
4. HR 13 maart 2020, ECLI:NL:HR:2020:400, FutD 2020-0761.
5. HR 8 juli 2011, 1 ECLI:NL:HR:2011:BR0387, FutD 2011-1429.
6. HvJ EG 15 januari 1986 (Hurd), ECLI:EU:C:1986:2; via EUR-Lex - 61984CJ0044 - EN - EUR-Lex.
7. De situatie speelde vóór BREXIT!
8. Hof van Justitie EG 7 februari 1979, C-115/78 (Knors), EUR-Lex - 61978CJ0115 - EN - EUR-Lex.
9. Hoge Raad 23 juni 2023, ECLI:NL:HR:2023:954, FutD 2023-1637.
10. Staatscourant 2025, 16767 (Overheid.nl > Officiële bekendmakingen).
11. 15 oktober 2014 nr. BLKB2013M/1870M.
12. Verdrag van 18 april 1961; zie wetten.nl - Informatie - Verdrag van Wenen inzake diplomatiek verkeer - BWB0004345.
13. wetten.nl - Regeling - Zetelverdrag tussen het Internationaal Strafhof en het Gastland - BWB0002899.
14. Artikel 1 Successiewet 1956 onder 1: recht van successie wordt geheven van de waarde van al wat krachtens erfrecht wordt verkregen door het overlijden van iemand die ten tijde van dat overlijden binnen het Rijk, en onder 3: recht van schenking wordt geheven over de waarde van wat door schenking wordt verkregen van iemand, die ten tijde van die schenking binnen het Rijk woonden.
15. Artikel 3 lid 1 Successiewet 1956.
16. Besluit van 13 mei 2025 onder 10.